

Barbara ŚWIT-JANKOWSKA*

PROJEKTOWANIE WNĘTRZ OBIEKTÓW EDUKACYJNYCH. PRZEDSZKOLE – WYBRANE ASPEKTY

W artykule omówiono wybrane aspekty projektowania wnętrz w przestrzeniach edukacyjnych przeznaczonych dla najmłodszych – dzieci w wieku od 3 do 6 lat. Projektowanie wnętrz przedszkolnych wymaga od projektanta wieloaspektowej analizy potrzeb funkcjonalnych różnych grup użytkowników. W artykule przedstawiono również możliwość wykorzystania analizy ścieżek funkcjonalnych (ang. *functional path analysis*) w kontekście projektowania wnętrz przedszkola modułowego, na przykładzie prac wykonanych przez studentów 3 semestru I stopnia kierunku architektura wnętrz w ramach przedmiotu teoria i podstawy projektowania wnętrz w obiektach usługowych w roku akademickim 2019/2020.

Słowa kluczowe: projektowanie wnętrz, przedszkole, przestrzeń edukacyjna, analiza ścieżek funkcjonalnych

1. PRZESTRZENIE EDUKACJI

Projektowanie wnętrz obiektów edukacyjnych to zagadnienie złożone, wymagające od projektanta dużej wiedzy dotyczącej zarówno potrzeb funkcjonalnych wszystkich grup użytkowników, jak i zrozumienia szczególnej funkcji, jaką przestrzeń ta pełni w procesie edukacji. Nauka to wielotorowy proces nabywania wiedzy, przyswajania jej, a w dalszej kolejności – tworzenia i przekształcania w nowe reprezentacje umysłowe, czego efektem jest zmiana sposobu myślenia [Gardner 2006]. Gotowość do zmiany sposobu myślenia jest cechą charakterystyczną dla współczesnego świata, w odróżnieniu od gromadzenia wiedzy, które było głównym zadaniem nauki w przeszłości. W związku z tym proces uczenia się przebiega obecnie na wielu płaszczyznach – rozpoczyna się w momencie narodzin dziecka i, z różnym natężeniem, trwa przez całe jego życie. Tak rozumiana edukacja ma charakter permanentny –

---

* Politechnika Poznańska, Wydział Architektury, Instytut Architektury, Urbanistyki i Ochrony Dziedzictwa. ORCID: 0000-0003-0683-7584.

jej zakres wykracza poza ramy określone w podstawach programowych, również poza granice budynków, których przeznaczeniem jest słuzenie edukacji zorganizowanej.

Interdyscyplinarność, elastyczność i wielowątkowość to cechy, które określają współczesny proces nauczania i powinny mieć odzwierciedlenie również w przestrzeni, która jest przeznaczona dla edukacji. Jej proces staje się obecnie coraz bardziej zindywidualizowany i zależny od wielu czynników pozaedukacyjnych. Formalna ścieżka nauczania łączy się ze ścieżkami nieformalnymi, intuicyjnymi, w których ogromną rolę odgrywają wszystkie zmysły – dotyk, smak, widok, dźwięk i zapach. W tym kontekście każdy element otoczenia może stać się czynnikiem wpływającym na rozwój funkcji poznawczych mózgu, małej i dużej motoryki, a także na nabywanie innych kompetencji przestrzennych. Projektowanie wnętrz edukacyjnych to projektowanie fizycznej *przestrzeni edukacji*, która w sprzyjających okolicznościach może stać się dodatkowym nauczycielem wspierającym pracę wychowawców. Zgodnie z tym założeniem budynek i jego wnętrza mogą edukować użytkownika w sposób pośredni – przez odpowiednio zaprojektowaną przestrzeń, wspierając zachowania preferowane i ograniczając niepożądane reakcje, budując w jego umyśle relacje przestrzenne, umożliwiając budowanie odpowiednich skojarzeń – tworząc odpowiednie warunki do przebiegu edukacji zorganizowanej.

Powyższe założenia stały się podstawą projektu semestralnego pt. *Przedszkole modułowe* wykonywanego przez studentów 3 semestru studiów I stopnia kierunku architektura wnętrz w roku akademickim 2019/2020 w ramach przedmiotu teoria i podstawy projektowania wnętrz w obiektach usługowych. W trakcie zajęć wykorzystano podczas pracy ze studentami elementy analizy ścieżek funkcjonalnych (ang. *functional path analysis*) oraz model przedszkola modułowego, którego konstrukcja została oparta na powtarzalnym module konstrukcyjnym (kontener). Wybór takiego układu konstrukcyjnego pozwolił studentom na samodzielne wprowadzanie zmian w układzie funkcjonalnym przedszkola zgodnie z przeprowadzonymi analizami, bez niebezpieczeństwa naruszenia struktury projektowanego obiektu. Efekty prac studentów stanowią materiał ilustracyjny wykorzystany w danym artykule.

2. WYBRANE ASPEKTY PROJEKTOWANIA WNĘTRZ PRZEDSZKOLNYCH

W rozumieniu polskiego prawa przedszkole jest instytucją przeznaczoną dla dzieci, które ukończyły 3 rok życia (w niektórych przypadkach dopuszczalna granica wieku może być obniżona do 2,5 roku), do momentu rozpoczęcia przez nie edukacji w szkole podstawowej. Przedszkole powinno wspomagać indywidualny rozwój dziecka, zapewnić mu opiekę adekwatną do jego potrzeb oraz przygotować je do podjęcia nauki w szkole podstawowej. Realizacja zapisanych w definicji założeń wymaga wieloaspektowego podejścia do projektowania wnętrz: z jednej strony opie-

ka nad dzieckiem i wspieranie jego indywidualnego rozwoju, z drugiej – przygotowanie do szkoły, a w szerszym kontekście – do życia w społeczeństwie (na tym etapie reprezentowanym przez grupę rówieśniczą, pozostałe grupy przedszkolne, nauczycieli, obsługę techniczną oraz rodziców).

Rys. 1. Projekt przedszkola modułowego – sala przedszkolna. Autor: Marie Abai, semestr 3, kierunek: architektura wnętrz, prowadzący: Barbara Świt-Jankowska, 2019/2020

Dodatkowym wyzwaniem podczas projektowania jest intensywny i jednocześnie nierównomierny rozwój dzieci w tej grupie wiekowej. Rozwój psychofizyczny dziecka jest w tym okresie gwałtowny – w budynku przedszkola równie dobrze musi czuć się zarówno nieporadny trzylatek, jak i wygadany, bystry i rozbiegany sześciolatek. Należy również pamiętać, że każde dziecko nabywa nowych umiejętności we własnym tempie, stąd w jednej grupie wiekowej można odnaleźć dzieci na różnym poziomie rozwoju, często zróżnicowany jest również ich wzrost (siatki centylowe i normy dają jedynie wiedzę o przeciętnym stopniu rozwoju dziecka w danym wieku, rzeczywistość pokazuje, że zazwyczaj w jednej grupie wiekowej mogą znaleźć się dzieci o skrajnie różnych potrzebach psychofizycznych).

Przedszkole to często również pierwsze świadome zetknięcie dziecka ze społecznością inną niż dom rodzinny. Kontakt z rówieśnikami, większe grupy dzieci, mniejsza liczba opiekunów (w porównaniu np. ze żłobkiem) powodują czasami eskalację dotychczas niezauważonych problemów emocjonalnych lub trudności z adaptacją i zrozumieniem norm społecznych. O ile cięższe schorzenia i niepełnosprawności zazwyczaj są wychwytywane na wcześniejszym etapie rozwoju, o tyle lżejsze formy zaburzeń są czasami diagnozowane na podstawie obserwacji nietypowego zachowania dziecka w placówce przedszkolnej. Długi czas diagnozy, brak dostępu do specjalistycznych ośrodków wsparcia lub brak wskazań do objęcia dziecka taką opieką

(mimo widocznych trudności lub ograniczeń) powodują, że przedszkole staje się w takim przypadku miejscem społecznej „rehabilitacji” – miejscem, w którym dziecko (zgodnie z definicją prawną) jest przygotowywane do podjęcia nauki w szkole podstawowej, a szerzej – do życia w społeczeństwie.

Działania wstępne poprzedzające projektowanie wnętrza powinny zmierzać do wszechstronnego rozpoznania możliwości danej przestrzeni oraz procesów niezbędnych do jej właściwego funkcjonowania. Dobrze wykonane analizy przedprojektowe powinny obejmować zarówno inwentaryzację pomiarową połączoną z analizą dokumentacji technicznej budynku (konstrukcja, instalacje itd.) oraz potrzeb (oświetlenie naturalne, sztuczne, akustyka, kolorystyka, niezbędna zabudowa, umeblowanie), analizę potrzeb użytkowników (wszystkie grupy zaangażowane w proces nauczania i opieki nad dziećmi), analizę kontekstu przestrzennego otoczenia (istniejący detal, kolorystyka, układ kompozycyjny, uwarunkowania kulturowe, szeroko rozumiana tożsamość miejsca), jak i analizę uwarunkowań prawnych (niezbędne wyposażenie budynku, zadania do spełnienia wyznaczone przez ustawodawcę lub minima programowe).

2.1. Behawioralne podstawy projektowania. Psychologia środowiskowa

Projektowanie wnętrz przedszkola wymaga od projektanta uwzględnienia wielu czynników. Na pierwszy plan wychodzą potrzeby użytkowników, jednak ich realizacja powinna zawsze zostać zweryfikowana i przefiltrowana przez projektanta pod kątem jej zgodności z najnowszymi badaniami z zakresu psychologii, pedagogiki czy socjologii. Projektowanie wymaga znajomości psychiki dziecka oraz wpływu, jaki mają na nią czynniki zewnętrzne, takie jak kolor, materiał czy oświetlenie (naturalne i sztuczne). Obecnie na przykład odchodzi się od stosowania w przestrzeniach przeznaczonych dla najmłodszych intensywnych kolorów oraz nadmiaru elementów dekoracyjnych, co jeszcze kilkanaście lat temu było rozpowszechnione i powszechnie akceptowane. Prowadzone współcześnie badania jednoznacznie wskazują, że nadmiar bodźców jest szkodliwy i wzmaga niepożądane zachowania u dzieci – dotyczy to również zapewnienia właściwej akustyki pomieszczeń oraz ochrony przed hałasem. Badania wskazują, że w polskich szkołach około 20% uczniów w pierwszych klasach ma problemy ze słuchem, a niewłaściwa akustyka pogarsza wyniki testów i egzaminów. Do tego dochodzi grupa dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, które są szczególnie wrażliwe na dźwięki (ADHD, autyzm, zespół Aspergera).

Poszukiwanie rozwiązań funkcjonalno-estetycznych powinno odbywać się również z uwzględnieniem uwarunkowań tkwiących w ludzkiej osobowości. Połączenie estetyki, funkcjonalności z ergonomią, logistyką i celem, któremu dana przestrzeń ma służyć, powinno być skorelowane z pierwotnymi, atawistycznymi skłonnościami człowieka. Jednym z ważniejszych elementów w rozwoju dziecka jest umiejętność

budowania schronienia – gniazdowanie, budowanie tymczasowych schronień jest wpisane w historię dzieciństwa od wieków – a prawem dziecka powinna być możliwość skorzystania z niego w sytuacji, w której potrzebuje odosobnienia i ciszy. Jest to szczególnie ważne dla dzieci borykających się z problemami adaptacyjnymi lub niedoborami emocjonalnymi. W takiej sytuacji przestrzeń fizyczna nabiera walorów profilaktycznych lub nawet terapeutycznych. Jak wynika z obserwacji, przez odpowiednie ukształtowanie otoczenia istnieje możliwość wywoływania i kształtowania postaw. Drogą modyfikacji przestrzeni fizycznej (oddziaływania na zmysły) można pobudzić lub uspokoić, zachęcić do aktywności lub do odpoczynku, wzbudzić ciekawość lub znudzić. Przedszkole i jego przestrzeń są niezwykle wdzięcznym miejscem do eksperymentowania – jest tu jeszcze nie tak poważnie jak w szkole i już nie tak infantylnie jak w żłobku.

Rys. 2. Projekt przedszkola modułowego – łazienka, sala do odpoczynku. Autor: Maria Milanowska, semestr 3, kierunek: architektura wnętrz, prowadzący: Barbara Świt-Jankowska, 2019/2020

Dzieci są otwarte na doznania, ich sprawność wzrasta z każdym półroczem, są chętne do eksperymentów, zwłaszcza tych dotyczących aranżacji przestrzeni – chętnie przy tym naśladują dorosłych. W tym kontekście istotnym aspektem jest zapewnienie dzieciom możliwości własnej aranżacji przestrzeni – buduje to ich poczucie sprawczości i jednocześnie wspomaga rozwój małej i dużej motoryki, a także rozwija kompetencje przestrzenne. Dobór mebli i elementów do aranżacji wnętrz o dostosowanych do wieku dzieci wymiarach wspomaga działania pedagogiczne oraz uczy samodzielności i samostanowienia.

2.2. Semiotyka i archetyp w projektowaniu wnętrz

Semiotyka (od gr. *semeiotikos* – odnoszący się do znaku) to teoria znaków rozwijająca się od starożytności. Każda przestrzeń niesie ze sobą dodatkowe znaczenie – warstwę znaczeniową, na którą składają się określone dla danej kultury znaki i sym-

bole. Wykorzystanie istniejących w danej kulturze kodów pozwala projektantowi nadać przestrzeni dodatkowe znaczenie i podnieść czytelność jej funkcjonowania. Umiejętnie zastosowane stanowią delikatny środek perswazji – odwołania się do treści duchowych, kulturowych lub archetypicznych. W przestrzeniach edukacyjnych pełnią dodatkową funkcję, uczą najmłodszych sposobu odczytywania kolejnych warstw znaczeniowych i pozwalają im w przyszłości lepiej funkcjonować w społeczeństwie. Wprowadzenie do organizacji przestrzennej przedszkola lub sali dydaktycznej rozwiązań funkcjonujących w danej kulturze (na przykład podział stref funkcjonalnych na części publiczne, półprywatne lub prywatne) pozwala dzieciom zapoznać się z obowiązującymi regułami, wypróbować ich działanie „na sucho” i wykorzystać w późniejszej konfrontacji z rzeczywistą przestrzenią. Dodatkowo wprowadzenie swoistych kodów znaczeniowych, ustalonych i zaakceptowanych przez społeczność przedszkolną, pozwala na budowanie jej podstaw na wzór lokalnej społeczności.

Rys. 3. Projekt przedszkola modułowego – przestrzeń socjalizacji. Autor: Jolanta Śnioszek, semestr 3, kierunek: architektura anętrz, prowadzący: Barbara Świt-Jankowska, 2019/2020

2.3. Analiza ścieżek funkcjonalnych

Projektowanie wnętrz w budynkach przedszkolnych wymaga wielotorowej analizy potrzeb wszystkich użytkowników danej przestrzeni. Przedszkole to nie tylko dzieci i wychowawcy, to również obsługa administracyjna, techniczna, wsparcie pedagogiczno-psychologiczne, organizacja wyżywienia (kuchnia lub catering) oraz rodzice – choć formalnie nie są użytkownikami przestrzeni, stanowią istotną część społeczności przedszkolnej i powinni być również uwzględnieni podczas projektowania. Konieczność połączenia tych często wykluczających się potrzeb w spójną, funkcjonalną oraz jednocześnie estetyczną całość sprawia, że jest to projekt o dużym stopniu skomplikowania przestrzennego. Wsparciem w tym procesie może być analiza ścieżek funkcjonalnych rozciągnięta na cały obszar objęty projektem. Metoda ta jest oparta na uproszczonej metodzie statystycznej *analizy ścieżek*, która stanowi

rozszerzenie modelu wielokrotnej regresji liniowej. Umożliwia ona interpretację przyczynową analizowanych zmiennych – w ramach skonstruowanego modelu przestrzennego.

Podczas projektowania architektonicznego oraz projektowania wnętrz¹ najczęściej wykorzystuje się schemat funkcjonalny oparty na statycznym połączeniu pomieszczeń lub stref funkcjonalnych, uwzględniając ich połączenia formalne bezpośrednie i pośrednie (graf ze strzałkami oznaczającymi główne kierunki poruszania się). Nie uwzględnia on w pełni dynamiki procesu funkcjonowania budynku oraz możliwości wykorzystania jego wnętrza do wspierania procesów edukacyjnych. Poglębiona analiza ścieżek funkcjonalnych zakłada analizę potencjalnych użytkowników pod kątem ich zachowań: niepożądanych, typowych oraz preferowanych. Nałożenie na siebie skomplikowanych ścieżek w budynkach o dużym stopniu skomplikowania funkcji może być wspomagane przez przeznaczone do tego aplikacje informatyczne², w wersji uproszczonej może być wykonywane analogowo – każdy typ użytkownika jest reprezentowany przez kolor, jego aktywność określają linie o różnej grubości (przejścia) i kropki o różnym natężeniu (miejsca zatrzymań). Schemat ten zmienia się w czasie i powinien być wykonany przynajmniej dla kluczowych momentów w trakcie dnia (przyjmowanie dzieci, posiłki, odbieranie itp.) lub roku (dni zwyczajne, dni świąteczne). Wykonany poprawnie aktywny model funkcjonalny pozwala na wprowadzenie do projektowania wnętrz edukacyjnych dodatkowych aspektów humanistycznych niewynikających z bezpośrednich wytycznych formalnych i ekonomicznych. W wersji zaawansowanej może posłużyć jako narzędzie do kodowania przestrzeni [Świt-Jankowska 2018] lub przeciwdziałania zjawiskom nieprzewidzianym (np. COVID-19). Skorelowany z badaniami z zakresu psychologii, socjologii czy pedagogiki może stać się wsparciem zwłaszcza w przypadku projektowania przestrzeni edukacyjnych dla najmłodszych lub dla dzieci i młodzieży z dodatkowymi problemami (niepełnosprawność fizyczna, niepełnosprawność umysłowa, autyzm, zespół Aspergera itp.).

2.4. Uwarunkowania formalnoprawne

Istotnym elementem działań przedprojektowych powinna być także analiza istniejących uwarunkowań prawnych. Szczegółowe wymagania dotyczące sal w przedszkolach publicznych i żłobkach wynikają z następujących regulacji prawnych:

---

¹ W tym miejscu należy dokonać rozróżnienia między *projektowaniem wnętrz*, rozumianym jako projektowanie powiązań funkcjonalnych w przestrzeni budynku przez odpowiednią lokalizację elementów jego wyposażenia, takich jak zabudowa stała, meble, ruchome elementy wyposażenia, a *dekoracją wnętrz* – skupiającą się na doborze elementów wykończeniowych.

² Np. Path Finder, Traffic Vision.

- ustawy Prawo budowlane,
- Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie,
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach,
- Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów,
- Ustawy z 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, tekst jednolity zgodnie z Obwieszczeniem Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej z dnia 15 maja 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie przeciwpożarowej³.

Poza rozporządzeniami dotyczącymi wymagań dotyczących budynków i sal warto zapoznać się również z aktami regulującymi zadania i wymagania stawiane tym placówkom. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (z późn. zm.) określa wymagania wobec publicznych szkół i placówek dotyczące realizacji niezbędnych działań, o których mowa w art. 44 ust. 1 Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Analiza zapisów określających szczegółowe zadania, jakie powinno spełniać przedszkole, pokazuje, że realizacja niektórych z nich może być wspomagana przez odpowiednio zaprojektowaną przestrzeń. Należą do nich między innymi wymagania dotyczące zasad współpracy pomiędzy nauczycielami, różnorodnej aktywności dzieci, w tym wdrażania ich do samodzielności, bezpieczeństwa, zaangażowania dzieci i rodziców w życie społeczności przedszkolnej oraz środowiska lokalnego. Podobnie Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wskazuje obszary działań, których realizacja może być uzależniona od warunków, w których edukacja będzie się odbywać. Są to np.: tworzenie warunków umożliwiających dzieciom swobodny rozwój, zabawę i odpoczynek w poczuciu bezpieczeństwa, wspieranie aktywności dziecka podnoszącej poziom integracji sensorycznej, zapewnienie prawidłowej organizacji warunków sprzyjających nabywaniu przez dzieci doświadczeń, wspieranie samodzielnej dziecięcej eksploracji świata, wzmacnianie potrzeby tworzenia relacji osobowych i uczestnictwa w grupie, tworzenie sytuacji edukacyjnych budujących wrażliwość dziecka, w tym wrażliwość estetyczną, w odniesieniu do wielu sfer aktywności człowieka, tworzenie warunków pozwalających na bezpieczną, samodzielną eksplorację otaczającej dziecko przyrody, elementów techniki, konstruowania, majsterkowania, planowania i podejmowania intencjonalnego działania, prezentowania wytworów swojej pracy. Zgodnie z podstawą programową istotnym elementem jest również współdziałanie z rodzicami, a także z lokalną społecznością.

---

³ W przypadku aktów prawnych należy zawsze odnosić się do przepisów aktualnie obowiązujących, wraz z późniejszymi zmianami.

3. PODSUMOWANIE

Projektowanie przestrzeni edukacyjnych, zwłaszcza tych przeznaczonych dla najmłodszych, jest zadaniem wymagającym zwiększonej uważności i wrażliwości przestrzennej, a także jest obarczone dużą odpowiedzialnością. Sposób funkcjonowania człowieka określa przestrzeń, w której się znajduje – jej kształt, kolor, natężenie światła. W połączeniu z potrzebami psychologicznymi, terytorialnością oraz indywidualnym dystansem personalnym otoczenie wywiera konkretny wpływ na swojego użytkownika – w zależności od okoliczności staje się jego przewodnikiem lub nadzorcą. Dorosły zazwyczaj może w łatwy sposób zmienić niesprzyjające warunki zewnątrz, usuwając źródła hałasu, korygując oświetlenie, wprowadzając lub usuwając elementy wyposażenia lub po prostu opuszczając daną przestrzeń. Dziecko pozostaje często bezradne wobec najbliższego otoczenia. Nie ma możliwości opuszczenia go, nie ma wiedzy lub siły, by własnoręcznie dostosować je do swoich oczekiwań. Dodatkowo dziecko często ma problemy z werbalizacją potrzeb – wie, że coś jest nie tak, ale nie potrafi określić, jak temu zaradzić. W tej sytuacji odpowiedzialność za jego komfort przejmują opiekunowie, a pośrednio projektanci – architekci oraz architektki wnętrz.

LITERATURA

- Bell P.A., Greene T.C., Fisher J.D., Baum A., 2004, *Psychologia środowiskowa*, GWP, Gdańsk.
- Gardner H., 2006, *Zmiana poglądów. Sztuka kształtowania własnych i cudzych przekonań*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.
- Mackiewicz B., Szczepkowska-Szczęśniak K., 2021, *Znaczenie otoczenia w wychowaniu*, https://mmp.fio.org.pl/images/dodatki/mackiewicz_szczesniak.pdf [dostęp: 20.03.2021].
- Nowak J., 2014, *Szkoła – nowe przestrzenie edukacyjne*, w: *Pedagogika wczesnoszkolna wobec zmieniających się kontekstów społecznych*, red. M. Adamowicz, I. Kopaczyńska, t. 1, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń, s. 76-87.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz.U. 2017, poz. 1611; Dz.U. 2019, poz. 1575).
- Świt-Jankowska B., 2018, *Coding Space. Educational Spaces for Youngest Learners*, w: *Senses in architecture and urban landscaping*, red. M. Kądziała, K. Ujma-Wąsowicz, Towarzystwo Urbanistów Polskich, Katowice, s. 134-142.

**INTERIOR DESIGN OF EDUCATIONAL FACILITIES.
PRESCHOOL BUILDING – SELECTED ASPECTS**

Summary

The article discusses selected aspects of interior design in educational spaces intended for the youngest – children aged 3 to 6 years. Designing preschool interiors requires from the designer a multi-faceted analysis of the functional needs of various user groups. The article presents the use of the Functional Path Analysis in the context of interior design of a modular kindergarten, based on the examples made by students of the 3rd semester (first-cycle studies, Interior Design) as part of the theory and basics of interior design in service facilities at RA 2019-2020.

Keywords: interior design, kindergarten, educational space, analysis of functional paths